

INHOUD:

WET MILITAIR TUCHTRECHT

- Hoofdstuk I** Materieel Tuchtrecht.
- Paragraaf 1. Omvang van de werking der Tuchtrecht en begripsbepalingen.
- Paragraaf 2. Tuchtrechtelijke strafbaarheid.
- Paragraaf 3. Tuchtrechtelijke straffen.
- Hoofdstuk II** Tuchtprocesrecht.
- Paragraaf 1. Strafbevoegdheid.
- Paragraaf 2. Het tuchtproces.
- Paragraaf 3. Tenuitvoerlegging van tuchtrechtelijke straffen.
- Paragraaf 4. Beklag en beroep over tuchtrechtelijke straffen.
- Hoofdstuk III** Bijzondere bepalingen.
- Paragraaf 1. Grensgebied tussen straf- en tuchtrecht.
- Paragraaf 2. Toepasselijkheid op krijgsgevangenen.
- Paragraaf 3. Slotbepalingen.

GOUVERNEMENTSBLAD
van
SURINAME

LANDSVERORDENING van 24 november 1975,
houdende vaststelling van regelen m.b.t. de Militaire Strafrechtspleging.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat gelet op de beëindiging van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden ten aanzien van Suriname en de dienvolgens verkregen volkenrechtelijke soevereiniteit, het noodzakelijk is regelen vast te stellen met betrekking tot de Militaire Strafrechtspleging.

Heeft de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande Landsverordening:

Landsverordening Militaire Strafrechtspleging

INHOUDSOPGAVE

- Titel I Aanvullend karakter van de militaire strafrechtspleging.
- Titel II Openbaar ministerie en raadsman.
- Titel III Voorlopig arrest, vervolging en rechter-commissaris.
- Titel IV Bevoegdheid en samenstelling van krijgsraad en militaire politierechters en hoger beroep.
- Titel V Bewijsbepalingen.
- Titel VI Behandeling van het beroep tegen tuchtrechtelijke straffen.
- Titel VII Slotbepalingen.
- Additionele artikelen.

TITEL I

Aanvullend karakter van de militaire strafrechtspleging

Artikel 1

Bij de toepassing van deze wet zijn de bepalingen van het Surinaams Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, behoudens de afwijkingen bij de wet vastgesteld.

TITEL II

Openbaar ministerie en raadsman

Artikel 2

1. De taak van het Openbaar Ministerie wordt in de militaire strafvordering uitgeoefend door de Auditeur-Militair of diens plaatsvervanger, welke lid dienen te zijn van het Openbaar Ministerie bij de gewone rechterlijke macht.
2. De Auditeur-Militair en zijn plaatsvervanger worden bij gemeenschappelijk besluit van de Ministers van Justitie en Politie en Defensie benoemd en ontslagen.

Artikel 3

Als raadsman kunnen in de militaire strafvordering tevens fungeren officieren die geen lid van de krijgsraad zijn.

Artikel 4

Toevoeging van een raadsman geschiedt door de president van de krijgsraad of wanneer het een officier betreft door de militair die met het oppercommando over de Surinaamse strijdkrachten is belast op verzoek van die president.

Artikel 5

1. Aan de verdachte wordt, indien hij daarom verzoekt, een raadsman toegevoegd in de volgende gevallen:
  - 1° indien hij nog niet naar de militaire rechter is verwezen en zich in voorlopige hechtenis bevindt;
  - 2° indien hij naar de militaire rechter is verwezen.
2. Indien de verdachte in de in lid 1 bedoelde omstandigheden komt te verkeren, wordt hem de bevoegdheid om toevoeging van een raadsman te verzoeken, meegedeeld.

TITEL III

Voorlopig arrest, vervolging en rechter-commissaris

Artikel 6

1. Elke officier en onderofficier is bevoegd een militair van lagere rang, die wordt verdacht van een ernstig strafbaar feit, voorlopig arrest aan te zeggen indien de omstandigheden onmiddellijke vrijheidsbeneming vorderen.
2. Van het gepleegde feit en het opgelegde arrest wordt zo spoedig mogelijk melding gemaakt aan de militair die met het oppercommando over de Surinaamse strijdkrachten is belast.

Artikel 7

1. Het voorlopig arrest duurt niet langer dan twee maal 24 uren, behoudens verlenging ingevolge artikel 8 op last van de in artikel 6 lid 2 genoemde functionaris.
2. Indien de in artikel 6 lid 2 genoemde functionaris niet binnen twee maal 24 uren van de zaak heeft kennis genomen, kan zijn plaatsvervanger het arrest telkens — doch ten hoogste drie maal — met 24 uren verlengen.

Artikel 8

Na kennisneming van de melding bedoeld in artikel 6 lid 2 kan de daar genoemde functionaris bevelen dat de verdachte op de in het Surinaams Wetboek van Strafvordering gestelde gronden in voorlopig arrest wordt gehouden:

1975

- 1° in geval van een misdrijf strafbaar gesteld in het Wetboek van Militair Strafrecht dan wel in het oorlogsrecht;
- 2° in geval van een strafbaar feit waarvoor ingevolge het Surinaams Wetboek van Strafvordering voorlopige hechtenis is toegelaten.

Artikel 9

Ten aanzien van het voorlopig arrest zijn voor het overige de bepalingen omtrent de inbewaring-stelling van het Surinaams Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat daarbij de functie van vervolgingsambtenaar wordt uitgeoefend door de Auditeur-Militair en die van de hulp-officier door de militair die met het oppercommando over de Surinaamse strijdkrachten is belast.

Artikel 10

1. De verdachte van een strafbaar feit wordt voor de militaire rechter gedagvaard indien de Auditeur-Militair of de militair die met het oppercommando over de Surinaamse strijdkrachten is belast of zij beiden dit noodzakelijk achten.
2. Zowel de Minister van Justitie en Politie als die van Defensie kunnen opdracht geven een verdachte voor de militaire rechter te vervolgen.

Artikel 11

1. Het Hof van Justitie benoemt, gehoord de Procureur-Generaal, één of meer van zijn leden of leden-plaatsvervanger tot rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken bij de militaire rechter.
2. De president van de krijgsraad kan een militair lid opdragen de rechter-commissaris bijstand te verlenen bij zijn onderzoek. Bedoeld lid mag geen zitting hebben in de krijgsraad die over de betreffende zaak heeft te oordelen.

1975

TITEL IV

**Bevoegdheid en samenstelling van krijgsraad en
militaire politierechter en hoger beroep**

Artikel 12

De militaire rechter neemt in eerste aanleg, behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt, bij uitsluiting kennis van:

- 1° strafbare feiten begaan door Surinaamse militairen;
- 2° strafbare feiten begaan door hen die ten aanzien van zodanige feiten bij of krachtens de wet met Surinaamse militairen zijn gelijkgesteld.

Artikel 13

De militaire rechter neemt in tijd van oorlog bovendien in eerste aanleg kennis van:

- 1° strafbare feiten begaan door burgers die bij de Surinaamse strijdkrachten in dienstbetrekking zijn of deze met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen;
- 2° strafbare feiten begaan door burgers, wanneer de burgerlijke rechter, die volgens de wet in eerste instantie had moeten rechtspreken, daartoe niet in staat is;
- 3° strafbare feiten door wie ook begaan op door de Surinaamse strijdkrachten bezet vijandelijk gebied, indien enig Surinaams belang daardoor is of kan worden geschaad.

Artikel 14

De militaire rechter neemt, behoudens in de gevallen van artikel 13 onder 2° en 3°, geen kennis van strafbare feiten begaan door ministers, onderministers of leden van het parlement.

Artikel 15

1. De militaire rechter neemt, tenzij het feiten betreft die zijn strafbaar gesteld in het Wetboek van Militair Strafrecht, geen kennis van strafbare feiten begaan op het

grondgebied van Suriname door een aan de rechtsmacht van de militaire rechter onderworpen persoon in deelneming met iemand die niet valt onder die rechtsmacht.

2. Indien door meer dan één persoon, al dan niet tezamen, verschillende strafbare feiten zijn begaan, die in zodanig verband tot elkaar staan, dat de behandeling door één gerecht gewenst wordt geoordeeld, worden deze feiten voor de toepassing van het eerste lid geacht in deelneming te zijn begaan.

Artikel 16

Als militaire rechter fungeren:

- 1° een meervoudige kamer: de krijgsraad;
- 2° een enkelvoudige kamer: de militaire politierechter.

Artikel 17

1. De krijgsraad houdt zitting met een president, en twee leden.
2. Het Hof van Justitie benoemt, na de Procureur-Generaal te hebben gehoord, één van zijn leden tot President van de krijgsraad.
3. De Minister van Defensie benoemt officieren of eervol ontslagen officieren der Surinaamse strijdkrachten tot leden van de Krijgsraad.

Artikel 18

De officieren-leden van de krijgsraad leggen in handen van de president de voor de leden der rechterlijke macht voorgeschreven eden (beloften) af.

Artikel 19

De officieren-leden van de krijgsraad zullen in de regel tenminste een jaar deze functie blijven vervullen.

Artikel 20

1. Wanneer een officier voor de krijgsraad moet terechtstaan, zullen voor de behandeling van die zaak de leden van lagere rang of anciënniteit dan de verdachte worden vervangen door officieren van hogere rang of anciënniteit.
2. Voorzover de in het eerste lid bedoelde leden niet beschikbaar zijn, worden op verzoek van de President van de krijgsraad leden van het Hof van Justitie aangewezen door de president van dat Hof.

Artikel 21

De bepalingen van het reglement op de inrichting en de samenstelling van de Surinaamse Rechterlijke Macht omtrent hoofdelijke aanvraag, stemming, het nemen van besluiten en het raadkamergeheim zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22

De bepalingen omtrent bloed- en aanverwantschap van het reglement op de inrichting en de samenstelling van de Surinaamse Rechterlijke Macht zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 23

De functie van Militair politierechter wordt vervuld door de president van de krijgsraad.

Artikel 24

De griffie van een door de Minister van Justitie en Politie aan te wijzen kantongerecht, fungeert tevens als griffie van de militaire rechter.

Artikel 25

1. De militaire politierechter neemt kennis van alle overtredingen behoudens die genoemd in het Wetboek van Militair Strafrecht.
2. De krijgsraad neemt kennis van alle misdrijven en de overtredingen genoemd in het Wetboek van Militair Strafrecht.

Artikel 26

Tegen een door de militaire rechter gewezen vonnis kan hoger beroep worden ingesteld bij het Hof van Justitie.

TITEL V

Bewijsbepalingen

Artikel 27

De afzonderlijke getuigenis van een militaire meerdere of gewezen meerdere betreffende een strafbaar feit genoemd in Titel V van het tweede boek en Titel II van het derde boek van het Wetboek van Militair Strafrecht kan een volledig bewijs van schuld opleveren.

Artikel 28

De schildwacht die zich beroept op een grond welke overeenkomstig één van de artikelen 65-68 van het Surinaams Wetboek van Strafrecht de strafbaarheid van een door hem als zodanig gepleegd misdrijf zou uitsluiten, wordt geacht rechtmatig te hebben gehandeld tot dat het tegendeel aannemelijk is gemaakt.

Titel VI

Behandeling van het beroep tegen tuchtrechtelijke straffen

Artikel 29

In het geval een tuchtrechtelijk gestrafte krachtens de artikelen 49 en 50 van de Wet Militair Tucht recht in beroep is gekomen, onderzoekt de krijgsraad de betreffende zaak zo spoedig mogelijk in haar geheel.

Artikel 30

De officier die in eerste aanleg als tuchtrechtelijk strafoplegger dan wel als beklagmeerdere fungeerde zal geen zitting hebben in de krijgsraad, die over het beroep heeft te oordelen.

Artikel 31

De tuchtrechtelijk gestrafte heeft het recht zich in het beroep door een raadsman te doen bijstaan.

Artikel 32

De krijgsraad zal de tuchtrechtelijk gestrafte en indien hij zulks nodig oordeelt de in artikel 43 lid 1 van de Wet Militair Tucht recht bedoelde meerdere, de strafoplegger in eerste aanleg en voorts de door hen opgegeven of andere getuigen en deskundigen zo mogelijk in persoon ondervragen of door een rechter-commissaris doen ondervragen.

Artikel 33

1. De krijgsraad bevestigt de strafoplegging hetzij met overneming, hetzij met verbetering van de omschrijving van de strafreden of doet zelf recht met gehele of gedeeltelijke vernietiging van de strafoplegging, met dien verstande dat de straf niet kan worden verzwaaard.
2. Het door de klager ten onrechte geleden nadeel zal zoveel mogelijk worden hersteld.

Artikel 34

1. De beslissing wordt bij een met redenen omklede beschikking genomen en in het openbaar uitgesproken.
2. Een afschrift van de beschikking wordt gezonden aan de klager, aan de in artikel 43 lid 1 van de Wet Militair Tucht recht bedoelde meerdere en aan de strafoplegger.

TITEL VII

Slotbepalingen

Artikel 35

Voorzover aan opsporingsambtenaren ingevolge de landverordening bevoegdheden toekomen in verband met het op-

sporen van feiten, waarvan de militaire rechter kennis neemt, kunnen zij deze bevoegdheden, onverminderd de bepalingen in het volkenrecht erkend, buiten Suriname uitoefenen.

Artikel 36

Omtrent de in deze landsverordening geregelde onderwerpen kunnen bij of krachtens staatsbesluit aanvullende voorschriften worden vastgesteld.

Artikel 37

1. Deze landsverordening treedt in werking op het tijdstip van beëindiging voor Suriname van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.
2. Zij kan worden aangehaald als „Wet Militaire Strafrechtspleging”.

Gegeven te Paramaribo, de 24ste november 1975.

JOHAN H. FERRIER.

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
H. A. E. ARRON.

De Minister van Justitie en Politie,
E. A. HOOST.

Uitgegeven te Paramaribo, de 24ste november 1975.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. D. OOFI.

Additionele artikelen

Artikel I

Voor de toepassing van deze wet worden onder eervol ontslagen officieren der Surinaamse strijdkrachten mede begrepen eervol ontslagen officieren van de strijdkrachten van het Koninkrijk der Nederlanden voorzover zij daarbij vóór de Surinaamse onafhankelijkheid in dienst waren en de Surinaamse nationaliteit bezitten.

Artikel II

Bij de Surinaamse onafhankelijkwording worden de zaken, betreffende personen die alsdan onder de rechtsmacht van de Surinaamse militaire rechter vallen, in de stand waarin zij zich bevinden, overgenomen door de Surinaamse autoriteiten genoemd in deze wet.

Artikel III

De bepalingen van het Wetboek van Militair Strafrecht omtrent strafverzwaring in geval van herhaling van misdrijven zijn ook toepasselijk indien de vroegere veroordeling wegens een soortgelijke feit plaats vond onder de gelding van de wetgeving van voor de Surinaamse onafhankelijkheid.